СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 216. Джерзі Сіти, Н. Дж., вівторок, 17-го вересня 1935. — VOL. XLIII. No. 216. Jersey City, N. J., Tuesday, September 17, 1935. THREE CENTS

УРЯД ПЕРЕПРОШУЄ НІМЕЧЧИНУ ЗА БАЗІКАННЯ СУДДІ

ВАШИНҐТОН. — Секретар стейту Гол висловив німецькому урядови жаль з приводу висказів нюйорського судді Бродського проти німецького прапора, сказаних на процесі проти учасників заворушень на німецькім кораблі „Бремен".

Перепросини зложено усно д-рови Рудольфови Лайтнерови, радникови німецької амбасади. У своїй заяві Гол сказав, що федеральний уряд не має ніякої влади над висказами стейтових і міських урядників, але висказує свій жаль, що суддя Бродський висказав свою опінію в справі так, що воно робить враження ображіння признаної держави.

У своїй заяві Гол дає мимоходом критику судді, котрий висказує свою опінію так, що вона потім втягає в клопіт федеральний уряд.

БОРОТЬБА ЗА СУДОВУ ОПІНІЮ БРОДСЬКОГО.

НЮ ЙОРК. — На зборах „Союзу угорських Жидів Америки", що відбувалися в неділю в готелю Пенсилвенія, виступив маґістратський суддя Нейтен Перлмен з промовою в обороні висказів судді Бродського на розправі проти учасників заворушень на „Бремені". Перлмен говорив, що людина на публичнім становищі може краще боронити засад американського уряду й тому вона повинна це робити.

На пікніку німецьких товариств імени Штойбена, що відбувся в Флошингу в приявности 1,500 осіб, виступив голова організації Теодор Гофман з промовою, в котрій висказувався за те, щоб Американці здержувалися від вмішування в справи інших держав та не зводили в Америці національних сварок.

На дводенній конвенції нюджерських відділів організації „Католицького Центрального Союзу Америки", що відбулася в Нюарку, Ню Джерзі, ухвалено резолюції з осудом німецького нацистичного уряду за переслідування католиків у Німеччині. Члени організації родом з Німеччини.

СЛІДСТВО В СПРАВІ ВБИВСТВА ЛОНҐА.

БАТОН РУЖ (Луізіяна). — Зприводу замаху на сенатора Лонґа пішла боротьба за зужиткування замаху для політичних цілей.

З одного боку йде кампанія політичних приятелів покійного Лонґа, щоби представити його як жертву заговору політичних противників. Противники цеї групи стараються визискати випадок для себе та представити д-ра Вайса за політичного мученика.

Партія Лонґа хоче зробити співвинниками вбивства Лонґа багато людей, яких бачено з Вайсом, а приятелі Вайса кажуть, що ці люди до замаху зовсім непричетні, що це звичайні собі пацієнти д-ра Вайса. Партія Вайса закидує, що прибічна сторожа Лонґа не повинна була вбивати Вайса, але арештувати його й поставити на суд. Вони представляють вбивство Вайса як безправний самосуд.

ВІДНОВЛЕНО ПЕРЕГОВОРИ В СПРАВІ ВУГЛЯ.

ВАШИНҐТОН. — Уже шестий раз почалися переговори в справі заплат та годин праці в промислі мягкого вугля.

Конференції в справі непорозуміння вдалося скласти тільки з великим трудом. Урядники майнерської юнії „Юнайтид Майн Воркерс оф Америка" натиснули потім на майнерів, щоби не починали страйку.

ВИСТУП УКРАЇНСЬКИХ ТАНЦЮРИСТІВ НА ПУБЛИЧНІМ СКВЕРІ.

НЮ ЙОРК. — У виставі народніх танків, улаштованій „Радою Народніх Танків у Ню Йорку" минулої неділі під голим небом на сквері Вашинґтона, взяли участь члени „Українського клюбу танцюристів". Коло 2,000 осіб приглядалися танкам. Продуковано народні танки Америки, Фінляндії, Данії, Італії, Норвеґії й України.

Як кажуть американські ґазети, найбільше оплесків по американських народніх танках зібрали українські танки. Як каже „Ню Йорк Таймс", поліція тільки з трудом могла здержати публику, щоби не пішла танцювати українських танків. Ґазети подають фотоґрафії української ґрупи.

ПОЛІЦІЙНИЙ ДЕТЕКТИВ УБИЙНИКОМ.

БРУКЛИН. — Деніел Соливен, 40-літній детектив, посварився зі своєю 38-літньою жінкою за те, що вона вернулася домів пізно вночі, і в цій сварці виняв свій службовий револьвер та почав до неї стріляти. Кілька куль попало втікаючу з хати жінку та 12-літню дочку Евеліну, що, зірвавшися з ліжка на крик матері, побігла до неї. Тяжко ранена жінка доволіклася до дверей іншого детектива в тім самім домі, але вже не мала сили застукати. Сусіди, вчувши стрілянину, закликали поліцію. Шпитальний амбулянс забрав жінку й дівчину до шпиталю. Жінка померла по дорозі. Детектива арештовано.

ФІЛЬМА ІЗ ЖИТТЯ ВОЛИНІ.

Волинь відвідав п. Закржевський з Варшави й конферував з деякими чинниками у справі накручення фільми, в якій булиб „увіковічнені" господарське життя й краєвиди Волині. Ця вістка не дуже захопила місцеве населення. Вже в кількох фільмах знайшла собі місце Волинь, але в такому карикатурному вигляді, що краще таких скандальних фільм не творилиб. Цікаве, що згадані фільми у волинських кінах витримували ледви одинадва дні.

З НАШИХ ТЕАТРАЛЬНИХ НОВИН.

Театр ім. Тобілевича виставить у вересні в Коломиї оперетку „Дівчина з Маслосоюзу" — лібрето проф. Павлусевича, музика Ярослава Барнича. Оріґінальні гуцульські костюми на цю оперетку шиють кравці з Кут і Жабя. Декорації малює абсольвент Академії Мистецтв у Кракові, п. Ярослав Лукавецький. Управа Театру дістала від Маслосоюзу підмогу 500 зл. на виставу цієї песи. 10. вересня йде в Коломиї песа з визвольних протибольшевицьких змагань Миколи Чирського „Отаман Пісня".

КУЛЬЧИКИ З ВІДРУБАНОЇ ГОЛОВИ.

„Креси" модернізуються, про що свідчить такий факт. Мешканець кольонії Радохівки на Рівенщині Леопольд Добеднаркович застрілив з приводу маєткових порахунків свого шваґра Альойза Комінка та його жінку Юзефу, опісля відрубав їм сокирою голови і сам покінчив самогубством. Але цьому не кінець: підчас приготування до похорону якийсь спритний злодій вкрав із вух відрубаної голови золоті кульчики.

СОРОМЛИВИЙ ЗЛОДІЙ.

Гуменний маєтку Юзефін біля Рівного піймав 60-літнього Маруна, який не вперше заліз до шпихлїра, щоби красти ріпак. Марун так перейнявся викриттям його злочину, що побіг до ставка й скочив у воду. Його вратували, але він від нервового потрясення втратив мову.

НА ВОЛІ.

Зі Святохресної вязниці вийшли на волю Осип Шийновський з Лисинич, відсидівши кару 15 років вязниці, на яку засудив його суд за вбивство польського залізничника підчас польсько-української війни.

КОСТЕЛ В УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ.

В Підгорцях біля Скольного будують костел для півтори сотні латинників, що живуть розкинені між 3,000 греко-католиків. Є це елемент переважно зайшлий, і то в останніх роках, бо ще перед десяти роками урядовий шематизм виказував всього 26 латинників.

АВТОБУС НАЇХАВ НА СОКОЛІВ.

В околиці Праги наїхав у неділю (11. серпня) автобус на відділ соколів, які брали участь у відслоненні памятника. Чотири особи вбиті, кільканадцять ранених. Шофера арештувано.

АВТОР РЕПОРТАЖІВ ЗА БЕРЕЗУ КАРТУЗЬКУ ПЕРЕД СУДОМ.

У найближчих днях перед судом окружним у Кельцях стане Адам Чекальський, який запропонував чеському видавництву „Лідове Новіни", що надішле низку репортажів п. н. „120 днів життя у Березі Картузькій". Прокуратор притягнув до відповідальности Чекальського тому, що обвинувачений, оч н був у Березі Картузькій, написав видумані речі про відносини в концентраційному таборі. Чекальському грозить 10-літня кара вязниці.

ХОТІЛИ ВТОПИТИ МЕЛЬНИКА.

Між селянами села Липки на Рівенщині й маєтком Мікуліча-Радецького від довшого часу йде боротьба за великий став. Млин то спускає воду, то підіймає її і заливає селянські луки, спричинюючи їм великі шкоди. Крім цього село вважає став за свою власність, неправно захоплену дідичем. Недавно, коли державець млина 70-літній Фльоменбойм знову затопив селянські луки, його вночі схопили й кинули в найглибше місце ставу. Вратувався він завдяки тому, що схопився за якесь дерево. Він доніс на пізнаного Герасимчука, якого окружний суд у Рівному засудив на 8 місяців вязниці. Подібна боротьба між селянами й поміщиками за стави ведеться скрізь на Волині і ніхто не займеться управильненням цих аномалій.

ДВІЙНИК КОРОЛЯ.

В Альбанії жив селянин Баш Раман, що був дуже подібний до пануючого короля Ахмета Зоґу. Подібність між ними була така велика, що король часто запрошував до себе приятелів і велів їм згадати, хто з них король. Тому Баш Раман за грубі гроші виїздив часто в заступстві короля в сторони, де міг наразитися на замах. Недавно він і згинув від вендети.

КНЯЗЬ МОНАКА СПРОСТОВУЄ.

Через „Ню Йорк Геральд" пішла у світ вістка, що князь Монака розпускає свою армію. Князь Людвик II., прочитавши її, обурився і післав спростування: „Ваш часопис упав жертвою якогось непорозуміння. Ми, як і давніше, набираємо нових вояків, які заступають старих, уже вислужених". Преса дискретно доповнює це спростування інформацією, що цих вояків — (уся державна армія) 76. 800 літ тому в Монако на просторі 399 акрів було їх досить, щоб оборонитись перед наїздом ворогів; нині було би їх замало, якби гості з касина хотіли зробити бунт.

СТАТИСТИКА РЕЛІҐІЇ.

За статистикою, яку оголосила недавно „Лівінґ Чорч" (жива церква), загальне число всіх християн на світі доходить до 700 міліонів, у цьому католиків 332 міл., протестантів 170 міл., православних коло 145 міліонів. На другому місці стоять ісповідники Конфуція (350 міл.), дальше магометани (209 міл.), буддисти (150 мі.), шінтоісти (25 міл.) і т. д. Жидів подає статистика 16 міл. Як з цієї статистики виходить, ледви третина населення на земській кулі є християнською.

ЗЛОЧИННІСТЬ У ЦИФРАХ.

Головний статистичний уряд оголосив звіт з деяких проступків, зголошених у державній поліції за другий квартал ц. р. В цілій Польщі зголошено в цьому часі 11,042 випадки опору владі, 2,581 закликів до проступків, 678 випадків свідомого пускання в обіг фальшивих грошей, 1,368 інших ошуканств, 859 підпалів, 463 убивств, 440 намагань убивств, 4,608 тяжких ушкоджень тіла, 289 убивств дітей, 507 розбоїв, 115,521 крадіжей, з того 25,095 мешканевих, 2,192 купна крадених річей і 6,607 випадків ошуканства.

ОЛЕКСАНДЕР ГРАНАХ У КИЄВІ.

Знаменитий траґік німецьких театрів у Берліні, Олександер Гранах (ученик славного Райнгордта), що походить з Городенщини і по ґітлерівськім перевороті виступав якийсь час з обідзковим жидівським театром у Східній Галичині, розпічне, як повідомляють „Вісті", свої виступи в жидівськім державнім театрі у Києві з днем 1. січня 1936 р. Одночасно Ґранах задумує виступати час до часу гостинно в українських державних театрів, бо українську мову опановує дуже добре.

ПЕРША ЖІНОЧА КРАВЕЦЬКА ҐІМНАЗІЯ.

Перша жіноча кравецька ґімназія буде в Луцьку. Шкільна влада вже затвердила пляни будови, що коштуватиме пів міліона зл.

ЗГОЛОСИВСЯ ДОБРОВІЛЬНО ДО ВЯЗНИЦІ.

До прокураторії в Станиславові зголосився Теодор Глинський, що вернувся із Чехословаччини, і просив, щоби його арештували, бо має відсидіти кару 10-літньої вязниці. Показалося, що Глинський ще в 1920 р. убив жидівського купця Вайсблюма на дорозі під Нижневом. Зате його засудили на 10 літ вязниці, однак йому вдалося втекти до Чехословаччини. Там жив 15 літ і незле йому велося, але докори совісти не давали йому спокою. Вкінці приїхав до краю.

ЛИСТИ ДОХОДЯТЬ.

У березні 1916. р. французький старшина Едмон Пейр був із своїм полком на фронті Сен-Ґаліме і вислав листівку до свого друга Феріє на провінцію. Минулого тижня Феріє дістав із почти цю листівку разом з часописами. Коли збурили почтовий будинок у його містечку, знайшли там ту листівку, що пролежала десь на якійсь полиці 19 літ.

ПОДАТКОВИЙ СПОСІБ.

Управа мадярського міста Кіскунґаляс не могла стягнути з мешканців податку за псп. Врешті призначила останній реченець заплати, а коли це не помогло, наказала відобрати власникам 2,000 собак і їх... позабивати.

РОЗСТРІЛЯЛИ ПРОМИСЛОВЦЯ.

В Міляно (Італія) розстріляли промисловця Віторія Льонго, який минулого року вбив на дорозі жебрака, опісля спалив його в своїм самоході, щоб виеднати обезпечене премію на 600,000 лірів, на яку обезпечив самохід.

ВІДНОВА ФРАНЦУСЬКО-АНГЛІЙСЬКОГО СОЮЗУ

ЛОНДОН. — Приватні розмови, що велися минулого тижня в Женеві між англійським міністром закордонних відносин, сер Самуїлом Гором, і французьким Пером Лявалем, довели до віднови французько-англійського воєнного союзу. Вони оба прийшли до висновку, що самі промови в Лізі Націй у Женеві не забезпечають мира в Европі і тому порозумілися в справі оборони на випадок нападу на одну із згаданих держав. Змінилися ролі: перед великою війною Франція просила допомоги в Англії, тепер Англія просить допомоги від Франції.

МУСОЛІНІЯ НІЧОГО НЕ СТРИМАЄ ВІД ВІЙНИ.

ЛОНДОН. — Лойд Джордж, англійський премієр у часі війни, висловив погляд, що Мусолінія ніхто не стримає в його воєнних замислах, хіба справжня сила. Він уже так приготований, що й сам не може повернутись назад. Він вислав багато війська проти Етіопії, а тепер вже посилає і до Лібії, щоби бути готовим на вимарш до Єгипту, колиб Англія замкнула Суеський канал.

В ЕТІОПІЇ ВОЄННИЙ НАСТРІЙ.

АДІС АБАБА. — Розпорядку до мобілізації ще не видано, хоч він уже знаходиться в друку. Але на вулицях зібралось у неділю, 15-го вересня, 2,000 етіопської товпи під проводом ветеранів зпід Адови і серед диких сцен домагалися від цісаря виповідження війни Італії. Сцени були такі дикі, що поліція сконфіскувала фільми з них.

АРЕШТУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО СВЯЩЕНИКА В КИЄВІ.

ВАРШАВА. — Переслідування католиків у совєтській Росії змагається. В Києві арештували останнього українського ґреко-кат. священика, о. Щепанюка, а з ним о. Шенфельда та адміністратора католицької церкви на Україні, о. Юхневича. На Білорусі залишилися ще 30 католицьких церков на всіх 120.

Арештували також трох православних єпископів у Совєтах.

НІМЕЦЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ПІД ЗНАКОМ АНТИСЕМІТИЗМУ.

НОРИМБЕРҐА. — У неділю, 15-го вересня зібрався німецький парлямент на зазив предсідника Ґерінґа з доручення Ґітлера. Ґітлер виголосив коротку промову, в якій згадав за три справи: 1) Потребу оборони Мемеля перед Литвою, яка хоче його собі присвоїти; 2) невтральність Німеччини на випадок якихнебудь заворушень; 3) дальшу конечність поборювання комунізму, як небезпеки для цілости Німеччини.

Парлямент перевів ухвалу, якою зрікається своїх власних правил переводження нарад, а в цілости піддається провідникови (Ґітлерови).

Предсідник Ґерінґ, у відповідь на напасти Жидів в Америці, предложив до ухвали такі закони: 1) Свастика (націстичний прапор) стає від тепер німецьким прапором; 2) горожанами Німеччини можуть бути лише Німці, а за окремим дозволом інші Арійці, що споріднються з Німцями; Жидам заборонено входити в супружі звязки з Німцями і Жиди не є горожанами держави, лише членами. 3) Жиди можуть вивішувати лише свій прапор, а не сміють уживати свастики.

ЛИТВА ВВАЖАЄ ПРОМОВУ ҐІТЛЕРА ЗА ПОГРОЗУ.

ЛОНДОН. — Бюро Райтера приносить вістку з Кавнас, що литовський уряд вважає промову Ґітлера за погрозу, яка може викликати війну в Східній Европі.

СОВЄТИ НАЗИВАЮТЬ НОРИМБЕРСЬКЕ ЗІБРАННЯ ВОЄННОЮ СПРАВОЮ.

МОСКВА. — Офіціяльна совєтська преса називає зібрання нацистів і німецького парляменту в Нормберзі „велитенською пробною мобілізацією" у підготові війни проти Росії. „Правда" називає це „ґістеричним протисовєтським зібранням".

ВОЄННІ МАНЕВРИ НА СОВЄТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

МОСКВА. — Червона армія виявила нові методи воєнного ремесла в часі своїх маневрів, що відбуваються на Україні. Є це масова участь парашутистів „синьої армії" в обороні „червоної армії". Парашути заслонили сонце, а фотоґрафії виказують яких 500 учасників. По 40 парашутистів скакали відразу з великих бомбових літаків. Вони осіли поза лініями „ворога" і відразу створили боєву формацію. Отже парашутовий спорт перемінили Совєти на воєнні операції.

ДЛЯ ПРОПАҐАНДИ ЗА КОМІНТЕРН.

МОСКВА. — Комуністична „Правда" пише, що всі промови, виголошені на семім конґресі Комуністичного Інтернаціоналу в Москві, будуть видані кількома мовами, між ними й англійською, та будуть розкинені в Европі й Америці.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свобода": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1616.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗА СПРАВЖНЮ СВОБОДУ ПРЕСИ

Не минуло ще багато часу, від коли затихла в Америці боротьба між ґазетними робітниками й власниками ґазет за право організації. Ще добре стоїть у памяти, якто власники репетували перед конґресом проти заходів редакційних робітників орґанізуватися в юнію, проти заходів знести дитячу працю при продажу ґазет та проти заходів заборонити нечесні оголошення. Ще багатьом стоїть певно добре в памяти гістеричні вигуки власників великих ґазет, що, мовляв, ці всі заходи це напасть на свободу преси, мовляв, заґарантовану американською конституцією.

Час від часу в ґазетах появлялися статті, в яких розкривано фарисейство власників великих американських ґазет, що нібито боронили свободу преси, а на ділі думали тільки про свої бизнеси, про свої приходи. Такі статті появлялися деколи в мілвокській ґазеті „Джорнел", у нюйорській ґазеті „Пост", а деколи навіть у нюйорській „Нюз" та „Ворлд-Телеграм". Одначе, ці ґазети робили стільки враження на 2,000 накладців ґазетних, що стріляння з шротівки в модерній війні.

Та недавно появилася вже про цю справу книжка широко знаного американського ґазетяра й автора Джорджа Селдеса під наголовком „Свобода преси". Книжка не подає нового висновку, але автор назбирав величезну масу справді сильно доказового матеріялу, що понад усякий сумнів доказує читачеви, що американська преса зовсім скорумпована. Американська преса зовсім не є свобідна, як це говорили видавці в конґресі й передовицях, обороняючися проти орґанізації ґазетних робітників. Редактори великих американських ґазет зовсім не мають вільної руки писати те, що їм подобається, себто ширити такі погляди, в які вони вірять. Політику цим редакторам диктують звичайно великі підприємства, що містять у них свої оголошення. Ґазетний редактор не може написати нічого, що не миле великим „адвертайзерам". Кождий ґазетний репортер за коротку практику в ґазеті знає, котрих підприємств йому не вільно нарушувати.

Один із старих редакторів нюйорської ґазети „Трибюн" признався, що він зовсім не має на цілі пропаґувати свої думки. „Мені платять 150 долярів у тиждень за те, що я свої чесні погляди не пускаю в ґазету. Бизнес нюйорського журналіста лежить у тому, щоби нищити правду, брехати, перекручувати, лаяти й продавати свій нарід і край за свій насушний хліб".

Ось так виглядає справжній портрет преси, яку наші читачі нам часто ставлять за взорець до наслідування.

КРІПКИЙ УДАР ПО КАЦАПСЬКІЙ ГОЛОВЦІ

(Оригінальний допис з Галичини).

I.

В 70. роках минулого століття були в ужиттю галицьких Українців два правописи: етимольогічний та фонетичний. Всі, що були більше консервативного напряму, зокрема духовенство — уживали етимольогії. Були це „Русини", що себе Москалями не признавали — і „тверді Русини" або радше москвофіли, котрі своїм провідником уважали о. Івана Наумовича та Бенедикта Площанського, редактора „Слова". (Іван Франко назвав в одній своїй сатирі першого з них „Безумовичем" а другого „Плосколобом").

Фонетикою писали і друкували „народовці", головно студенти університету заки пішовши „на посаду" не поженились з Польками і кинули рідну мову, — та дуже нечисленні народовці священики. А зістала вона (фонетика) ще більше „скомпромітована", як виринули на верх якісь „соціялісти" — як Іван Франко, Михайло Павлик і тов., котрі почали вживати сербської фонетики т. зв. „Драгоманівки".

Видавані фонетикою часописи як ось нпр. „Правда" — не могли вдержатися через брак передплатників і тому й чисто українська національна ідея дуже слабо поширювалася. „Кобзар", виданий фонетикою у Львові ще в 1867 році,— був в Галичині книжкою взагалі незнаною. Хтож би брав до рук книжку, надруковану таким „кривописанієм"? А зрештою **„Кобзар"** і до сьогоднішнього дня був і далі буде нашим **національним евангелієм** і без знання „Кобзаря" не може бути і бесіди про правдиве українство. Так на жаль і досі є у нас сотки і тисячі таких, що тої великої і засадничої правди не знають, і „Кобзаря" не посідають.

Одним словом: через брак „йора", „йори" і „ять" — не могла щиро українська національна ідея поширитись так сильно поміж галицькою інтеліґенцією суспільністю, як цього для віддодження нашого народу було потреба.

І ось молодий, 30-літній **Володимир Барвінський**, котрий вже й сам видавав фонетикою „Правду", рішається перевести в життя спасенну думку: він поичнає видавати політичний часопис **„Діло"** в українськім дусі і народною мовою, але зі задержанням сакраментальних „йор", „йори", „ять"! Видає той часопис два рази на тиждень, бо і кацапське „Слово" так виходило. Але це для нашого духовенства в тім часі було вповні вистарчальним.

І ось стається важна переміна: „Діло" („Дѣло") починають передплачувати громадно і „тверді Русини" і навіть ті, що не годячись з язичием і тенденціями „Слова" передплачували часописи польські.

Одним словом українська національна думка проникнула в такі круги, до котрих попередно власне через свою фонетичну одіж дістатись не могла. Вправді в „Ділі" не називано нашого народа українським, але „руським" однакож зазначувано виразно, що наш народ не є московським, але навпаки — має з Москалями тяжкі історичні порахунки. — В цей спосіб завдано кацапству дуже тяжкий удар і воно вже не могло убравшись в етимольогічну одіж ширити так легко своєї зрадницької агітації, як попередно. А з часом і „Діло" скинуло етимольогічну маску а приняло фонетику. **Галицька етимольогія** була надзвичайно великою **перешкодою** для ширення української ідеї на Наддніпрянщині, бож там „ять" (ѣ) читано після московських правил як „є" а „іже" („и") як „і". Навіть літературний часопис „Зоря" — хоч поміщувала також твори Наддніпрянців — не могла знайти там прихильників.

І ось братови Володимира Барвінського професорови учит семинаря і послови до віденського парляменту **Олександрови Барвінському** удається друга штука: за його заходами впроваджують в публичних школах **фонетику** і тим завдають кацапству другий страшний удар. І „Просвіта" головно за старанням проф. **Ол. Колесси**— впроваджує фонетику у своїх виданнях, „Зоря" вже й давніше на фонетику перейшла. Прийшло отже до повної уніфікації правопису в українськім письменстві й то в часі коли на Великій Україні обовязував **дальше** царський указ з 1876 р.

Пок. Олександер Барвінський вів „угодову" політику і за це нераз порядно обірвав від незалежної української преси, передовсім від того самого „Діла" основаного його братом Володимиром.

Та як би там і не було: введення фонетики в галицько-українських школах — це такий переворот, це такий великий подвиг історичного значіння, що ми навіть і тепер ще не годні його остаточно як слід оцінити. Фонетичний правопис зеднує цілу нашу велику країну і не диво, що всі, хто є проти нашого зединення, як ось нпр. кацапи на Закарпатті — просто блідніть забурення, коли возьмуть до рук щонебудь друковане фонетикою.

Але ось нове диво, нова нечувана несподіванка! Львівські кацапи, щоб ухитритись перед польським урядом і поширювати поміж іншим народом в Галичині „обеднительні" тенденції — почали вже від кількох літ видавати у Львові **„Землю і Волю" — фонетикою!**

Навіть і ненависть до неї уступила перед бажанням розбити українські соборницькі стремління, і засіяти змагання до „Єдиної і неделимої" Московщини. Держачись одначе послідовно московських хитростей не називають редактори цеї газети себе Москалями і не „рускими", але лише „Русинами" а свій народ „руским" з одним **„с"**.

Та чи та хитрість що поможе — сумніваємось. Занадто вже зпід їх невинної „русcкости" вистає московська нагайка... (Кінець буде).

Юрій Горовенко.

КРІПІТЬСЯ!..

Надходять вістки, що клич **„спорт в маси"** найшов свій відгук серед громадянства. Хоч введення його в життя ще дуже далеко, всеж успіх є неабиякий. Однак, треба надати більшого значіння чим дотепер.

Багато народів завдячують свою могутність спортови: Їхнім державним мужам треба цілі роки пропаґанди не рахуючи, які тяжкі тисячі долярів коштувалиб. Про Уругвай передше знали тільки із географічної мапи, а по осягненні світового мистецтва копанки, цілий світ загомонів. Угри, маленький нарід та завдяки своїй вищости в копанці осягнули на міжнародній площі велику силу. Дальше Шведи, Норвежці — лещетарськими виступами зєднали багато прихильників.

На світових змаганнях глядачі від раня збираються на грищу, щоб забезпечити собі місця. Чужинці мають матеріяльні допомоги, заведення для фізичного виховання і багато іншого. Для нас це все мрія.

За те у нас: **запал та віра.** Вони роблять у нас чуда; заступають усе, — що має молодь державних націй. Це бачимо на ЗУЗ (Західно-Українських Землях) і навіть на Закарпатській Україні. „Русь" своїми виступами в Семигороді та Будапешті вибилася на чільне місце в нас; може допустять колись „брати" Чехи до змагань найкращих дружин копанки в ЧСР (німецьку вже четверту дружину приняли цього літа).

Д. Е. Жарський відомий діяч висловлюється: **„Спорт виплекав нових людей — спортовців"**. „Спортовець", це не лиш усосіблення здоровля, краси й сили: спортовець лучить тіло й душу в одну гармонійну цілість, в якій краса духа находить відблеск в красі тіла, а сила волі в силі мязів. Рішучість, відвага та сміливість лучиться з лицарскістю, чемністю та чесністю. Правильність поступування, точність та повне підпорядкування себе проводові є передумовами дійсного спортовця. Карністю і залізною волею виконує те, чого вимагає від нього обовязок.

Спортовець ніколи не хвалиться своїми осягами, — дуже скромний, ніколи **не протестує проти рішень судді**, ані не свариться з ним, не вдягає на себе крикливого одягу, щоб цим звернути на себе уваги, є у всіх видатках ощадний. Спортовцем не може назвати себе той, хто в змаганнях свариться з своїми друзями-змагунами, хто старається найти для своєї програної якнайбільше оправдань, а свою виграну оголошувати всякими способами, хто недозволеними засобами старається шкодити противникови". **Спортовець ніколи не виступає з грища,** хоч би програв найбільшим числом — задержуючи холоднокровність. Спортовець є все баратерським із своїми друзями. „Неспортовий спортовець" — це виплеканий хвалько, без спортової карности людина, що на імя спортовця ніколи не може заслужити. Спортовець не пе зовсім алькоголю і не крить, бо це шкодить нервам, серцеви й мязам.

Українському спортовцеви хай послужать ці 10 признак, що характеризують анґлійського спортовця: **Спортовець:** 1. не перехвалюється; 2. ніколи не є самопевний виграної; 3. не вишукує виправдувань по невдачі; 4. вміє програвати; 5. вміє спокійно вигравати; 6. грає все чесно (фер); 7. грає все так, як найкраще вміє; 8. відчуває приємність небезпеки (ризика); 9. в непевних випадках признає слушність противникови; 10. цінить собі більше саму гру, ніж її вислід. Ці признаки хай ввійдуть в кров українського спортовця.

Прихильники спорту повинні знати, що не поможуть ревом, свистом та всякими лайками, або вскоченням на грища до бійки, як в деяких місцевостях траплялося. Геть з цим дикунством! Між собою ми браття.

Так само треба оплескувати успіх противника як і своїх, тільки тоді буде зрозуміння спорту. Змагуни все між собою погодяться, хоч би часом і став „на ногу". Суддя, — це той чинник, що рішає хочби й не розумівся.

Суспільність хай піддержує дружини матеріяльно і морально.

Українські спортовики мусять створити нових людей перевихованням себе. Рівночасно мусять перевиховувати своє оточення, бо Українська Нація потребує лише сильних здорових і енерґійних людей, готових кожної хвилі на самопосвяту. Тому нашим кличем виховувати українську молодь на здорових тілом і духом громадян. **„Буде кожний із нас з креміння — буде цілий нарід з криці."** — „Час").

Серед дикунів.

Мандрівник Армстронг вибрався в подорож довкола світа. Як переїжджав якимсь відлюдним муринським селом в Африці при берегах Замбезі, громада дикунів окружила авто й оглядала його цікаво.

— Ви певно не бачили ще такого „ту-ту", правда? — спитав Армстронг.

— „Ту-ту" — озвався здивований один із туземців, підходячи до авта:

— Таж це вісімциліндровий „Каділяк", модель 32, з гальмою на чотири колеса й гумами Дунльопа.

УЛАС САМЧУК.

ВОЛИНЬ

Роман-хроніка у 3-ох частинах.

Частина І.

КУДИ ТЕЧЕ ТА РІЧКА?

43

Весна і на хорого вплинула. Уже до Великодня йому значно покращало. Принаймні з ран не текло, та міг, коли його підперти подушками, кришку посидіти, а від цього почали пролежні гоїтись. Йому сповнилось сім років, тому мусить перший раз йти до сповіди та гріхи свої сповідати. Але для цього не було часу. Сніг не забарився злинути. Матвій що Божого дня в полі та в полі. Часу не має, щоб коні запрягти та одвезти малого до церкви, а нести такого не понесеш... Як не як, до церкви сім верстов.

— Не буде ж дитина, через якусь там роботу, без сповіди та Причастя, — гризеться Настя.

А Матвій відповідав: коли б но всі ми стільки гріхів, як він, мали, то й попів не треба б було на землі.

Одначе Матвій вибрав все таки хвилинку, (був, здається, якийсь присвяток) запріг коня в драбинячок, намостив досить мягкої овсяниці, окутав Володька кожухами і повіз до церкви.

Незабутня, чарівна хвиля! Якийсь величний, новий світ узрів малий страдник. Храм. Скільки тут простору, святости, розкішних, повних божества картин!

Церква видалась Володькові безмежно високою. Ледви сягає зір до склепіння бані. Там великий образ могутнього Бога-Саваофа з золотим сонцем на чолі, що розсипає на всі боки пучки проміння. А навколо ріжні святі картини. Володько ще не знає їх. Пізнає між ними тільки постань Христа, що скрізь відріжняється від інших якоюсь ясністю і привабливою простотою. Всі святі бородаті, здебільшого лисі. Одяг на них дивний, якісь полотна, не одяг, а на ногах сандали. Деякі образи захоплюють своїм змістом. Он, наприклад, Ісус Христос на ослі до Єрусалиму їде. Багато люду. Всі, видно, гукають, радіють, вимахують руками, зривають свої одяги і кидають по дорозі пальмові гільки. Але Христос сумний. Він їде туди, де чекає його мука і смерть.

Ця картина особливо подобається Володькові. Він ніколи, ніколи не забуде її... Її такою, якою бачив у своїй сільській церкві, коли було мало люду, пахло ладаном, бамкав дзвін на горі, і дзвінка луна розсипала під склепінням бані однотонний спів церковного хору.

Малий сидить на ослончику, ввесь закутаний у ріжні лахи. Йому боляче і холодно. Він починає тремтіти, а очі його наливаються каламутним сумом і сходить одна по другій сльоза.

Боже! Боже! — думає він, дивлячись на скрівавлене обличчя Христа у терновому вінку на образі. — Ти бачиш мої страждання. Я вірю, Боже — поможи мені!...

І біль, здається, ущухає. Ах! Чи то лиш я терплю? — „Я мушу терпіти, бо кров моя неспокійна, а тіло моє не від мира сього" — говорив Володькові Христос.

Тоді Володько зовсім забуває свій біль. Забуває і лише шкода йому чогось. Острах западає в душу. А що як залишусь калікою? Без ніг? Чи встану я ще коли? Чи пройдусь нашими луками, полями, лісами? Чи слухатиму радісний голос життя? Чи побіжу по стежці, втоптаній, гладенькій? Чи різатиму вітер — вітрогонети, казали бувало мама... Ааа!...

І мати тут же побіч. Вона стоїть навколішках перед великим образом Пречистої Матері і молиться. Перед образом висить велика з склянними ріжнобарвними френдлями лямпадка, а в ній мацісінький вогник блимає. Барвисті скелка відблискують барви. Володько дивиться на темновате обличчя Матері великого Сина і зрівнює його з обличчям своєї... О, Боже! Яка подібність... Тільки що „вони" — мама, багато сухіші, багато чорніші... Але вираз очей... Ні, Володько ніколи не забуде виразу очей страждаючої Матері...

А батько стоїть оподаль. Правиться якась Служба і він слухає її. У нього нахмурене високе чоло, великий злегка горбатий ніс у профіль, кудлаті настовбурчені брови, невидимі впалі очі та досить довга густа чорна, ніби сталева, борода.

О, батько є завжди батько. Навіть тепер, тут, у церкві, перед обличчям примирення і святости. Ні один образ не нагадує Володькові подібности батька. Чи молиться він? Невідомо. Але час від часу він кладе на себе широкого хреста, не похитнувши навіть головою.

Люди прибувають. Через величезні вікна вриваються похилі кольони соняшкого світла. З хорів несеться перший спів. Володькові чується тепліше. Тонкі, оголені його, вимучені нерви бренять тисячами відгуків і йому порою хочеться зіскікнути з ослону, припасти до шерсткого каміння помосту і ридати:

Да ісправиться молитва моя
Яко кадило пред Тобою...

Довго, довго тягнеться Служба. Володько втомлений, розчулений. А коли вийшли люди і в церкві стало згучно і порожно, побачив коло себе матір, батька... Вийшов піп у чорному одягнутий, з хрестом у руці. Малий хлопчина тримав великий таріль, а на ньому ріжні речі. Батько підніс Володька враз з ослончиком до престолу і тремтячий Володько почав сповідати перші свої гріхи.

— Чим ти згрішив? — було першим питанням попа російською мовою.

Володькове серце стиснулось і голос засікся. Він мовчить. Він не знає, чим згрішив, які гріхи можуть бути. Він Хведота спокушував на ріжні вчинки. Пригадав річку, млина, корови, казки... Все то гріхи. За все його бито, за все, що він зробив. Сказати це?... Скажи!... Але скільки він не силився виговорити хоч одно слово — не міг. Священик допомагає:

— Не слухав батька, матері? Заздростив? Не молився перед спанням чи рано Богу? Не постив у середу та пятницю, лаявся поганими словами?

Ах, він пропав! Він згинув. Він великий грішник. Все це було, і Володько, тиснучи останні вибухи плачу, не витримав і великі гарячі сльози полились з його очей, потекли по щоках і капали на престолі...

— Ні! — майже викрикнув Володько. Йому хотілося іще щось сказати, та було пізно. Сповідь скінчилась, а почалось маслосвятіє.

Він мусів розщіпати свої одяги і при цьому було йому соромно. Йому мазали оливою плечі, груди, чоло. Він силивсь витримати всі ці тортури, хоча всею душею прагнув їх закінчення. Він втомлений, вимучений. І коли їхали до дому, почув сильну душевну слабість і знов заплакав...

— Чого він реве, той бельбас — майже сердито каже батько.

А бельбас ревів тому, що не міг виконати попової кари, яку на нього наложено: — піди, стань на вколішки перед Матірю Божою і вибий десять поклонів.

— Мамо — шептав тоді Володько. — Я не можу піти... Я не можу стати навколішки...

Тепер, ідучи, Володько пригадав це і заплакав. Вони кпляться з мене. Тільки мама одні... Мама сказали: — не треба. Я сама помолюсь за тебе... — І повний великої вдячности він знайшов матірну руку, стиснув її. Мати відчула той потиск, зрозуміла, пригорнула і вимучений хлопчина заснув.

Сон був такий міцний, що малий навіть не прокинувсь, коли його дома зносили до хати.

Скоро запав вечір, а Володько все не прокидався. Мати ввесь час чапіла коло його постелі і молилась. На дворі віяло весною, світив молодик...

До Великодня з сівбою закінчили, бо свято припало пізно. Що там тієї роботи. Зо три чотири дні і шлюс... Але найтяжчі злидні налягали тепер на плечі Матвія. Міцні воли, але не втримували тих тягарів. Голод зазирав до віконцят його хати. А тут весна, свято, сходить хліб святий, зеленіє луг, витикається стрілками очерет, а коров немає. Одна хвостина залишилась на подвірю та пара кінських шкур.

(Далі буде).

УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КУРС УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

(Комунікат Українського Університетського Товариства в Ню Йорку).

Достойний Джан Дайнелі Принс, основник і теперішній голова департаменту Східньо-Европейських Мов в університеті Колюмбія, висловив недавно своє велике вдоволення з того, що до його департаменту прибуде новий курс, а це вищий курс української мови. В часі свого 8-літнього побуту в Югославії на становищі дипльоматичного посла Злучених Держав він мав часто нагоду слухати українських радіопрограм і навчився розуміти українську мову. Він говорить дуже добре по російськи, а теперішня його спеціяльність — мова сербська. Крім того читає по болгарськи, чеськи, словацьки і польськи.

Професор Принс заявив, що вищий курс української мови буде відбуватися кожної пятниці від години 7 до 8:45 ввечір. Він радий, що на вчителя того курсу дістав гром. Осипа Стеткевича. Гром. Стеткевич скінчив учительську семинарію в Тернополі і має широку практику в научанню української мови в старім краю й у вечірніх українських школах у Пенсильвенії, Ню Джерзі і в місті Ню Йорку. Він дуже інтересується українською граматикою і присвятив багато часу на те, щоб зладити спеціяльну методу навчання, яка є не тільки успішна, але й цікава й модерна, що відбігає далеко від сухої граматичної науки.

Оплата за науку виносить $37.50 і $5.00 як університетське вступне за кожне півріччя, що належитість треба заплатити в часі вписів від 18 до 28 вересня в університеті Колюмбія. Ті студенти, котрим потрібне наукове признання (кредит), дістануть три точки за піврік, шість за цілий курс, які можуть бути вжиті як кредит у часі придбання університетського ступня. Одначе цей курс буде доступний для кожного, без огляду на те, чи хто з того університетського кредиту буде користати, чи ні. До цієї другої групи вчисляються ті студенти, яких праця лежить поза університетськими студіями, але які бажають навчитися поправно мови своїх предків. Одинокою умовою їх приняття на курс є, щоби були в можности працювати з корисним для них виглядом. У цім випадку це значить, щоб вони розуміли по українськи.

Курс буде вестися майже в цілости українською мовою. На нім буде розбиратися подрібно і всесторонно найкращі винятки з української літератури враз із подаванням найважніщих і найпрактичніщих правил української граматики.

По дальші інформації просимо писати на адресу: Dr. A. P. Coleman, 406 Philosophy Hall, Columbia University, New York, N. Y., або ще ліпше удатись особисто до його бюра від год. 4 до 5 пополудні від понеділка, 23 вересня, до четверга, 26 вересня. Студенти, котрі за дня заняті якоюсь роботою, можуть бачитись і поговорити з д-ром Колманом на відкриттю українського курсу в пятницю ввечір, 27 вересня.

Професор Принс буде приявний на відкриттю курсу і виголосить витальну промову для тих, що тим курсом цікавляться.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЧОГО МИ НЕ ЗНАЄМО З ГАЗЕТ ПРО ПОДІЇ В РІДНОМУ КРАЮ.

В Нюарку зорганізувався комітет, званий „старосільським комітетом" для допомоги жертвам події, про яку хочу тут передати те, що є в листі, одержанім зі Старої Солі, в Галичині. Читаємо в нім ось що: „Дуже нас тішить, що не забуваєте за нашу спільну справу, котра для нас така дорога. Ми тут боремося за наші права і не можемо забути недавно минулого. Що року звеличуємо смерть тих, що згинули за єдину і незалежну Україну. Як що року, так і цього року наші громадяни хотіли зложити поклін нашим героям. Польська влада не хотіла дати дозволу на уладження походу на цвинтар, де спочивають небіщики, що лягли головами за волю України. Але вже було запізно, бо зібралося народу до 4,000 голов з вінками на стрілецькі могили. Були такі, що прийшли з віддалі 4—5 миль. Було поверх 30 гіжних вінків з відповідними написами, а був і один терновий вінок. Його жандарми хотіли конечно вирвати. Їх було повно з кількох постерунків. Коли похід ішов через місто, вони кинулися з багнетами на народ. Смертельно покалічили одну дівчину (Катрусю Торчинівську), а других побили кольбами. Та народ поставився гордо і відважно і кинувся до оборони чим попало. Жандарми втікали і на ринку ми вийшли переможцями. Як Поляки це побачили, то змобілізувалися з сокирами і крісами, що їх забрали від жандармів, а взяли собі до помочи Жидів, які з вікон кидали на нас фляшками. Під таким наступом ми мусіли уступити і кілька вінків були понищені. Але ми ті кусні з вінків позбирали і таки могилу потім прибрали.

Як ми поновно себе зорганізували, пани вже на нас нападу не робили, зате жандармерія обступила цвинтар і не хотіла дозволити завісити вінці на хрест. Але один наш хлопець таки пішов з вінцем, жандарм кинувся до нього з багнетом, а тоді другий хлопець кинувся на жандарма з залізним хрестом і вибив йому зуби. Почалася борня, яка тревала дві години аж доки ми не прогнали жандармерії з цвинтару. Тоді відправлялася панахида на могилах, а по панахиді народ вернув до читальні карно зорганізований. Тут мали бути відчити про значіння свята, але жандарми розігнали зібраних і від тоді почалися арешти. Арештовано 30 людей, з них 22 випущено на другий день, а 8 затримали до головної розправи в Самборі. От на оборону тих хлопців ми збираємо жертви. Ви вже прислали нам 17 долярів, за них вам щире дякуємо, а надіємося, що нас дальше підтримаєте. Бачите, що ми не занедбуємо нашої справи і так її боронимо як можемо, а Ви зза моря поможіть".

Омелян Багній,
Ірвінгтон, Н. Дж.

Чуда большевицької техніки.

— Не треба, товариші, так чорно дивитися на розвиток техніки. Як здійснимо пятилітку впродовж найблищих десять літ, кожний з нас матиме власний літак.

— Смішне говорите, товаришу, навіщо мені поправді літак?

— Якто, навіщо? Скажімо: сидиш у Москві й нараз довідуєшся, що в Казані видають марґарину. Сідаєш на літак, летиш до Казаня тай вже ждеш у черзі на марґарину.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за серпень 1935 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	371.52
2.	229.40
3.	104.29
4.	97.24
5.	189.58
6.	38.96
7.	234.47
8.	205.90
9.	174.45
10.	175.74
11.	73.46
12.	120.48
13.	63.08
14.	8.24
15.	27.09
16.	68.38
18.	131.16
19.	21.11
20.	188.96
21.	126.66
22.	36.22
23.	43.53
24.	92.17
25.	86.30
26.	38.49
27.	57.16
28.	110.54
29.	173.22
30.	67.77
31.	139.26
32.	33.74
33.	92..88
34.	6.21
35.	71.86
36.	127.09
37.	99.70
38.	258.46
39.	96.17
40.	21.58
41.	12.37
42.	162.37
43.	64.36
44.	130.53
45.	244.71
46.	33.12
47.	38.03
48.	47.58
49.	40.12
50.	157.38
51.	52.58
52.	56.01
53.	176.54
55.	47.60
56.	176.21
57.	137.47
58.	148.44
59.	142.51
60.	34.24
62.	107.51
63.	264.57
64.	99.00
65.	247.10
66.	120.20
67.	179.20
68.	47.70
69.	57.92
70.	271.48
71.	7.59
72.	54.66
73.	77.63
74.	83.49
75.	92.33
76.	329.36
77.	83.03
78.	144.19
79.	16.31
80.	40.40
81.	147.93
82.	63.37
83.	155.38
84.	46.91
85.	120.81
86.	239.24
87.	190.52
88.	21.46
89.	23.89
90.	228.79
91.	335.39
92.	17.29
93.	56.30
94.	289.22
95.	48.97
96.	154.29
97.	147.50
98.	109.53
99.	185.67
100.	91.76
101.	49.67
102.	468.94
103.	108.79
104.	243.36
105.	277.18
106.	269.62
107.	36.35
108.	64.70
109.	132.08
110.	9.06
111.	38.61
112.	266.36
113.	63.11
114.	81.17
115.	31.73
116.	49.12
117.	105.02
118.	79.63
119.	32.73
120.	161.44
121.	138.82
122.	62.22
123.	158.84
124.	108.11
125.	39.31
126.	89.82
127.	148.54
128.	14.79
129.	37.32
130.	326.48
131.	15.07
132.	165.54
133.	258.10
134.	67.28
135.	221.92
136.	156.99
137.	215.80
138.	54.17
139.	80.54
140.	86.02
142.	163.94
143.	77.28
144.	21.29
145.	54.98
146.	169.42
147.	444.19
148.	27.49
149.	42.07
150.	28.87
151.	93.68
152.	66.15
153.	9.83
154.	60.44
155.	460.19
156.	104.23
157.	9.98
158.	239.35
159.	76.91
160.	125.96
161.	328.98
162.	38.69
163.	107.57
164.	89.22
165.	24.70
166.	123.84
167.	98.67
168.	210.97
169.	45.80
170.	174.28
171.	62.65
172.	44.14
173.	78.01
174.	30.96
175.	127.17
176.	254.88
177.	141.72
178.	66.64
179.	188.12
180.	23.82
181.	130.21
182.	156.51
183.	27.38
184.	12.57
185.	121.84
186.	68.55
187.	33.88
188.	48.80
189.	11.59
190.	13.22
191.	114.66
192.	106.35
193.	110.20
194.	33.05
195.	56.46
196.	44.94
197.	44.10
198.	52.17
200.	162.09
201.	45.49
202.	39.06
204.	322.41
205.	13.08
206.	444.17
207.	82.82
208.	23.87
209.	77.97
210.	39.94
211.	168.37
212.	66.60
213.	400.00
214.	41.55
215.	26.10
216.	34.95
217.	391.11
218.	293.39
219.	129.10
220.	181.49
221.	484.09
223.	291.81
225.	28.44
227.	88.45
228.	140.10
229.	162.04
230.	200.12
231.	35.43
232.	67.24
233.	37.20
234.	130.89
235.	127.49
236.	164.70
237.	235.91
238.	130.59
239.	295.50
241.	71.93
242.	160.55
243.	75.50
244.	22.72
245.	111.47
246.	53.92
247.	254.37
248.	65.91
249.	45.35
250.	17.19
251.	196.50
252.	455.23
253.	85.70
254.	125.13
255.	71.61
256.	41.32
257.	24.75
259.	383.86
261.	15.11
262.	54.43
263.	65.03
265.	31.04
266.	112.80
267.	85.94
268.	75.01
269.	32.61
270.	212.51
271.	81.13
273.	153.48
274.	166.68
275.	71.87
276.	242.93
277.	165.36
278.	63.42
279.	14.77
280.	184.16
281.	72.59
282.	212.17
283.	117.13
284.	61.65
285.	20.32
286.	33.55
288.	204.62
289.	31.16
290.	91.46
292.	385.90
294.	39.42
295.	200.42
296.	277.14
297.	22.60
298.	62.91
300.	160.99
301.	143.84
303.	67.40
304.	37.59
305.	68.12
306.	38.28
307.	49.75
308.	119.65
309.	41.18
311.	56.86
312.	33.40
314.	13.88
315.	26.56
316.	282.33
317.	95.65
318.	128.78
319.	63.04
320.	106.26
321.	79.29
322.	48.06
323.	68.37
324.	149.74
325.	98.88
326.	161.76
327.	54.73
328.	24.47
329.	9.24
330.	92.68
331.	38.10
332.	73.31
333.	80.00
334.	206.46
335.	46.03
336.	199.55
337.	26.40
338.	269.90
339.	106.84
340.	23.77
341.	156.94
342.	179.80
344.	75.97
345.	214.86
347.	137.97
349.	57.16
350.	110.53
351.	48.82
352.	41.19
353.	25.76
354.	21.80
355.	74.87
357.	55.30
358.	62.18
359.	71.12
360.	14.29
361.	980.40
362.	70.47
363.	80.81
364.	345.82
365.	119.93
366.	15.75
367.	261.1[illegible]
368.	18.61
369.	214.54
370.	232.03
371.	183.83
372.	35.76
373.	39.24
374.	88.44
375.	75.77
376.	26.43
377.	11.57
378.	15.67
379.	68.26
382.	30.96
883.	162.82
384.	30.96
385.	239.73
386.	23.56
388.	142.48
390.	39.35
392.	35.88
396.	93.44
400.	60.68
401.	40.72

З місячних вкладок нових родів обезпечення $42,285.78

Відділ	Заплатив
1.	36.13
2.	17.03
3.	3.65
7.	6.89
8.	12.53
10.	13.11
11.	1.09
12.	20.27
19.	1.58
20.	4.25
25.	2.02
28.	43.31
30.	11..32
33.	11.37
37.	17.20
39.	38.97
41.	18.51
46.	2.29
47.	11.77
57.	7.13
62.	1.18
65.	20.25
67.	1.34
68.	2.50
70.	11.34
72.	81
73.	10.87
76.	1.40
77.	6.18
83.	6.75
86.	3.37
88.	1.43
90.	27.33
101.	2.84
102.	4.96
104.	15.22
106.	19.11
108.	33.98
111.	1.09
112.	11.87
114.	8.80
117.	10.61
125.	3.61
127.	6.78
129.	1.68
130.	3.36
134.	21.74
135.	6.16
136.	9.70
139.	6.33
140.	1.64
142.	29.31
143.	14.77
147.	36.89
151.	20.57
155.	10.04
156.	1.29
161.	4.41
162.	1.87
164.	1.62
169.	4.26
170.	22.86
181.	1.57
185.	11.69
189.	12.94
190.	17.06
192.	3.79
193.	17.81
205.	6.29
206.	26.26
208.	10.51
209.	7.60
213.	2.20
215.	2.14
216.	15.82
217.	14.70
218.	2.20
219.	2.02
220.	2.11
221.	50.92
225.	15.57
230.	7.80
233.	7.72
234.	24.12
235.	8.65
237.	2.68
239.	2.26
241.	7.86
243.	24.25
245.	3.08
257.	16.75
262.	5.38
268.	16.39
274.	1.49
275.	30.00
276.	10.47
277.	2.02
278.	1.15
280.	1.13
282.	3.55
283.	4.93
284.	3.37
286.	41.50
288.	5.85
292.	2.87
295.	2.17
298.	7.63
300.	12.75
303.	68
305.	12.83
312.	14.22
316.	2.57
318.	1.13
321.	7.19
322.	2.88
324.	1.49
326.	3.33
327.	6.09
328.	2.01
331.	7.75
332.	5.19
334.	3.31
335.	6.34
336.	25.08
341.	8.33
342.	30.57
345.	7.11
349.	6.30
358.	3.75
361.	19.98
363.	13.24
365.	2.48
367.	4.67
368.	74
570.	35.07
371.	1.30
375.	1.30
382.	8.35
384.	37.05
385.	8.17
388.	21.36

З місячних вкладок старого роду обезпечення	$1,485.42
Разом від членів	$43,771.20
Процент від бондів	579.61
Процент від морґеджів	3,277.63
Процент від позичок нових родів обезпечення	1,654.02
Зворот позичок нових родів обезпечення	1,161.00
Зворот сканцельованих позичок вибраних на повну суму резерви за рік 1934	16,165.00
Зворот позичок до фонду запомогового	195.00
Сплати морґеджів	138.13
Сирітські части по бл. п.:	
в. 204 Довгань Іван	230.75
Разом	$67,172.34

РОЗХІД.

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 23 Несторяк Данило	1,000.00
в. 65 Кухта Іван	1,000.00
в. 68 Яжик Йосиф	125.25
в. 90 Шарич Павлина	1,000.00
в. 105 Малиць Антін	500.00
в. 130 Сеньків Анна	500.00
в. 142 Ваверня Блажей	1,000.00
в. 195 Демчар Павло	500.00
в. 204 Довгань Іван	500.00
в. 213 Скарбівський Лев	500.00
в. 235 Федьо Михайло	1,000.00
в. 254 Сиґула Войтко	1,000.00
в. 257 Рось Текля	250.00
в. 364 Шарко Анастасія	1,000.00

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 86 Химка Павло	373.30
в. 87 Кузьма Макар	139.53
в. 254 Пішко Микола	84.82
в. 288 Михайлів Василь	302.00
в. 371 Семенюк Іван	196.55

Виплати з фонду запомогового:

в. 2 Галкович Теодор	35.00
в. 2 Ворган Стефан	25.00
в. 8 Песек Іван	50.00
в. 16 Порубалюк Іван	35.00
в. 29 Федак Василь	35.00
в. 30 Дубик Ілько	50.00
в. 50 Кмітко Іван	35.00
в. 70 Федьо Петро	25.00
в. 90 Хомович Анна	25.00
в. 90 Кардаш Генри	35.00
в. 90 Чередарчук Василь	50.00
в. 94 Гарасимчук Микола	50.00
в. 99 Зинковська Параня	25.00
в. 105 Костик Петро	50.00
в. 112 Крива Марцеля	50.00
в. 122 Пелюк Анна	25.00
в. 123 Гевко Михайло (утрата руки)	100.00
в. 123 Мрикало Катерина	25.00
в. 126 Нізьолик Антін	25.00
в. 137 Василик Андрій	50.00
в. 146 Мачержак Семен	35.00
в. 155 Лишик Іван	50.00
в. 155 Колодій Марія	25.00
в. 168 Дзюбак Василь	50.00
в. 176 Басник Андрій	25.00
в. 176 Ганковський Микола	35.00
в. 176 Демкович Петро	35.00
в. 192 Лісович Марія	35.00
в. 192 Семенів Софія	35.00
в. 204 Лотоцька Анна	25.00
в. 206 Захарків Михаліна	35.00
в. 206 Соловчук Матей	50.00
в. 217 Квасниця Марія	35.00
в. 235 Бобак Іван	50.00
в. 237 Даців Петро	25.00
в. 239 Сернівка Ірина	20.00
в. 239 Побігушка Микола	20.00
в. 242 Мазур Григорій	50.00
в. 253 Михайлевич Павло	35.00
в. 298 Савіцька Параскевія	35.00
в. 300 Катинська Марія	25.00
в. 301 Кошинський Теодор	25.00
в. 339 Сорока Ілія	25.00
в. 345 Крайдуба Яким	25.00
в. 381 Маркевич Михайло	50.00
в. 384 Ґоґіль Микола	35.00

Інші виплати з фонду посмертного:

Грошеві звороти нових родів обезпечення і сплати позичок	1,114.00
Сканцельовано позички з року 1934. вибраних на повну суму резерви	16,165.00
Звернено процент від позички	17.25

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за орґан	3,595.00
Податок від реальности (дім У. Н. Союза)	1,211.49
Нагорода для секретарів за другий квартал	9,929.52
Платня головного уряду	683.00
Анекурація реальности	240.00
Платня помічних сил	269.00
Прибори для відділів і членів	228.10
Офісові приряди (металеві шафи на документи)	68.25
Офісові прибори	16.50
Лікарі за нових членів	112.75
Кошта подорожей і репрезентації	51.97
Стейт за лайсенс	11.00
Печатки для відділів	7.21
Ювилейна нагорода за нових членів	7.50
Видатки канцелярійні, почта, телефон і т. п.	91.96

Інвестиції.

Інвестовано в морґеджах	41,699.15
Заплачено премію за морґеджі	523.50
Кошта правні і податки на перебраних реальностях	1,484.33
Позички для членів на грамоти нових родів обезпечення	12,462.00
Разом	$102,649.87

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем липня 1935 остала	$386,434.89
Прихід за серпень	67,172.34
Разом	$453,607.23
Розхід за серпень	102,649.87
Готівка з кінцем серпня 1935 остає	$350,957.36

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 395.957.36
Морґеджі	1,312,010.82
Бонди	808,504.75
Реальности	585,847.49
Дім У.-Н. Союза	120,000.00
Позички членам	416,580.50
Разом	$3,593,900.92

Стан довжний:

Фонд посм. нових родів	$2,672,900.42
Фонд адміністраційний	109,278.14
Investment & Mortuality Fluctuation Fund	214,449.75
Фонд резервовий	98,261.41
Фонд запомоговий	76,813.68
Фонд посмертний старого роду	191,719.23
Фонд народний	3,945.67
Фонд конвенційний	23,778.96
Фонд сирітський	202,753.66
Разом	$3,593,900.92

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за серпень 1935 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	10.80
2.	13.50
3.	4.00
4.	2.03
5.	6.55
6.	88
7.	17.55
8.	15.98
9.	14.40
10.	1.35
11.	12.00
12.	1.80
13.	11.05
14.	70
15.	2.23
16.	7.20
18.	3.37
20.	7.65
21.	10.13
23.	1.13
24.	12.38
25.	1.80
26.	5.50
27.	90
28.	11.05
29.	9.00
30.	6.53
31.	9.00
33.	13.30
35.	2.30
36.	7.80
38.	3.85
39.	6.06
40.	2.03
41.	23
42.	7.88
43.	2.50
44.	10.58
45.	14.17
46.	68
47.	4.45
48.	2.70
50.	15.98
51.	68
52.	3.15
53.	3.15
55.	4.05
56.	13.50
57.	8.85
58.	9.90
59.	10.45
60.	2.48
62.	8.10
63.	17.55
64.	9.68
65.	15.30
66.	90
67	8.55
68.	2.70
69.	3.15
70.	7.88
72.	8.70
73.	1.58
74.	90
75.	10.35
76.	15.30
77.	5.62
78.	4.75
79.	1.35
80.	2.50
81.	6.10
82.	4.95
83.	12.15
84.	2.50
85.	13.75
86.	7.20
87.	10.80
88.	4.25
89.	2.25
90.	18.00
91.	21.40
92.	1.80
93.	1.35
94.	15.08
95.	7.20
96.	11.70
97.	13.95
98.	2.50
99.	18.00
100.	4.05
102.	25.43
103.	5.40
104.	8.55
105.	11.03
106.	10.13
107.	2.30
108.	4.75
109.	6.98
110.	1.35
112.	10.75
113.	4.50
114.	7.00
115.	1.60
116.	5.77
117.	1.80
118.	1.15
120.	12.15
121.	12.40
122.	1.80
123.	7.20
124.	8.78
125.	1.85
126.	2.70
127.	8.10
128.	90
129.	60
130.	15.10
131.	25
132.	7.65
133.	2.25
135.	4.95
136.	18.68
137.	13.50
139.	5.23
140.	7.20
142.	18.25
143.	3.35
144.	1.80
145.	5.65
146.	6.30
147.	36.00
148.	3.88
149.	2.93
150.	12.15
151.	13.05
152.	1.75
155.	24.75
156.	11.70
158.	14.85
159.	4.73
160.	4.95
161.	12.60
162.	1.15
163.	5.85
164.	11.25
165.	3.82
167.	4.28
168.	7.00
169.	50
170.	12.38
171.	3.40
172.	6.75
173.	4.95
174.	3.60
175.	6.10
176.	11.25
177.	2.25
178.	4.05
179.	13.28
180.	16.43
181.	75
182.	4.95
185.	14.90
186.	1.40
187.	45
188.	4.50
189.	1.35
191.	6.98
192.	9.25
193.	2.70
194.	50
196.	3.45
197.	70
198.	2.75
200.	8.55
201.	3.60
204.	20.03
205.	4.35
206.	26.78
207.	3.15
208.	90
209.	1.60
210.	50
211.	6.55
212.	90
213.	16.45
214.	2.70
217.	17.55
218.	10.13
219.	4.73
220.	10.35
221.	32.63
223.	26.55
225.	3,40
227.	4.95
228.	3.85
229.	7.95
230.	13.28
231.	5.18
232.	6.10
233.	45
234.	16.65
235.	10.80
236.	7.20
237.	12.15
238.	7.95
239.	20.03
241.	1.35
242.	26.10
243.	9.45
244.	1.80
245.	8.55
246.	2.25
247.	14.25
248.	6.08
250.	1.35
251.	7.00
252.	20.53
253.	2.95
254.	5.40
255.	3.65
256.	3.85
257.	1.58
259.	19.48
261.	75
262.	2.50
263.	1.83
265.	2.70
266.	4.95
267.	3.60
268.	4.73
269.	2.25
270.	14..25
271.	5.70
273.	5.40
274.	6.53
275.	5.40
276.	22.50
277.	6.53
278.	5.40
279.	1.35
280.	5.65
281.	3.83
282.	15.75
283.	5.20
284.	45
285.	75
286.	3.83
288.	15.75
289.	4.05
290.	2.93
292.	24.97
294.	3.38
295.	4.72
296.	11.05
297.	1.80
298.	1.35
300.	6.53
301.	5.36
303.	1.35
305.	4.75
306.	1.60
307.	1.65
308.	3.15
309.	1.80
311.	1.15
312.	5.40
314.	1.60
315.	25
316.	12.15
317.	4.28
318.	8.77
319.	2.25
320.	5.20
321.	6.08
322.	1.80
323.	7.90
324.	5.18
325.	1.35
326.	9.00
327.	3.30
328.	3.15
330.	7.20
331.	5.00
332.	5.00
333.	4.25
334.	8.55
335.	2.95
336.	16.45
337.	90
338.	14.20
339.	6.75
340.	2.50
341.	1.35
342.	18.90
344.	2.25
345.	5.65
347.	6.30
349.	6.05
350.	1.35
351.	1.35
352.	5.65
354.	67
355.	2.70
357.	1.60
358.	3.40
359.	5.85
361.	45.70
362.	9.25
363.	12.15
364.	17.33
365.	6.08
366.	5.75
367.	10.15
368.	45
369.	13.30
370.	8.80
371.	10.35
373.	2.93
374.	11.48
375.	6.53
377.	1.35
378.	2.70
379.	8.35
381.	1.80
383.	12.38
384.	7.88
385.	9.25
386.	2.50
388.	15.08
390.	8.78
392.	2.05
396.	6.10
400.	11.25
401.	2.02

З місячних вкладок	$2,410.21
Процент від морґеджів	649.50
Процент від бондів	200.87
Сплати морґеджів	200.00
Разом	$3,460.58

РОЗХІД.

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 13 Вовчук Василь	130.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за Український Тижневик	475.00
Платня помічних сил (за пять тижнів	269.00
Нагорода за конкурсові плаці в Українськім Тижневику	50.00
Видатки почтові	25.00
Разом	$949.00

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем липня 1935 остала	$76,953.03
Прихід за серпень	3,460.58
Разом	$80,413.61
Розхід за серпень	949.00
Готівка з кінцем серпня 1935 остає	$79,464.61

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 79,464.61
Морґеджі	130,730.25
Бонди	103,974.00
Реальности	56,650.92
Разом	$370,819.78

Стан довжний:

Фонд посмертний	$269,253.04
Фонд адмінітсраційний	101,566.74
Разом	$370,819.78

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ВІДКРИВАЧ БРЕХНІ.

Свого часу наробив в Америці великого гасасу один учений, що проголосив придумання машини до викривання брехні. Це відкриття негайно окричали як величезний крок на дорозі до відкривання правди. Люди з буйними уявами негайно заговорили, що то за благодати спадуть від цього винаходу для таких ділянок, де правда є суцним чинником, а де її тяжко відкрити, наприклад у вимірі карної справедливости.

Та на недавньому конґресі Американського Психольоґічного Союзу доказано, що машина до викривання брехні не викриває, чи людина в даному моменті говорить неправду, а тільки, чи вона на запит проявляє яке душевне напруження. Чи це напруження походить з того, що людина хоче закрити правду, чи з того, що їй при запиті нагадався якийсь неприємний досвід, чи з якої іншої причини, цього машина не може відкрити, а тим самим відкривач брехні не є ніяким відкривачем брехні.

Як хто заявляє, що ця машина відкриває брехню, той самий бреше.

ЗВІДКИ ЗАХОПЛЕННЯ.

Історія з відкривачем брехні не стільки цікава тим, що тут повстала цікава думка, яка скоро показалася фальшивою, як цікава вона тим захопленням, з яким Американці привитали винахід.

В історії людства є багато таких нових, що нині видаються нам щасливою розвязкою важної трудности, а потім показуються нічим більше, а тільки пустою фантазією. Тому думаючі люди відносяться обережно до всяких самохвальб винахідників.

Займають таке становище до винаходів і Американці. А тут вони забули на всі правила осторожности так розбалакалися й розписалися про машину, що має викривати брехню. Чому це так?

Чи не можна знайти пояснення цього цікавого душевного явища Американців у їх стремлінню скинути роботу зі себе на машину? Це відома ціха Амриканців — це захоплення машиною. На машину вони спихають не тільки фізичну роботу, але, як це показалося з цим викриванням брехні, і умову працю. Відомо, наприклад, що в Америці в медицині вважають багато більше машинерії, як в Европі. Популярного, сказати в Америці навіть необхідного, приладу до мірення тиснення крови в Европі вживають дуже рідко.

Що машина може робити неодну роботу краще, ніж людина, цього не дається заперечити, але при цьому треба би рівночасно памятати, що є багато робіт, яких машиною не дається зробити.

ЩО ТУТ ПОМОЖЕ МАШИНА?

У Франції відбувся недавно тому процес проти Жана Чарльса Милета, обвинуваченого за величезне, на велику скалю задумане, обманство.

Продавав він образи, намальовані на його замовлення малярем вивісок, за оригінальні образи свого давно померлого діда, преславного колись французького маляра, Жана Франсуа Мілєта. Іншими словами, він одурював своїх клієнтів, що вони дістають образ великого мистця штуки, тоді як вони діставали образ богомаза. За образи, які ледво чи варта були полотно й фарби, що на них потрачено, покупці платили по 150,000 франків.

Гроші, одержані з цього обману, Жан Шарль Міле видавав на „повільні коні й скорі жінки", а коли його поставлено за обман на суд, він признав, що він робив обманства, а на виправдання знайшов тільки один арґумент, що, мовляв, він ніколи не обманював Французів, але все тільки Англійців і Американців.

Чому саме їх? Певно тому, що вони мають більше грошей, ніж інші народи. Але чи також і не тому, що як члени зовсім змеханізованого народа, вони фальшованих образів відкрити не могли, бо ще не придумано машини до відкривання фальшованих образів?

НІМЕЦЬ — ЕТІОПСЬКИЙ СВЯТИЙ

Три дні треба мучитися залізницею, коли ідете одиноким залізничим шляхом Етіопії з пристані Джібуті на південь, щоб дістатися до країни Ада-Ґаля, що вигоріла під гарячими соніщними проміннями. Коли поїзд виїде поза стаційку Ґавуш, видно на овиді гору високу на чотири тисячі метрів. Це був колись вулькан Скваля, тепер „свята гора" — місце паломництва християнського населення Етіопії. В кратері гори, що заросла густим лісом, дрімає таємне озерце, яке в темні африканські ночі світиться фосфором наче велитенське котяче око.

Як це сталося, що ця гора роїться від паломників, а в святій воді озера купаються маси народу? На це питання відповідає дивна історія національного етіопського святого президента міністрів у цій одинокій іще незалежній країні Африки, людини, що погордила двірською виставністю та пишнотою й цісарською дочкою, щоб жити на самоті, а надівсе полюбила цей недоступний шпиль підзворотникової країни.

Національний етіопський святий був Німець. Звався д-р Петро Гайлінг. На переломі 16-го і 17-го століття народилася бідному ювілєрови в місті Любеці ця дивна дитина. Літописи пишуть про цього хлопчика, що Бог обдарив його великим розумом і ґенієм". Петрусь тужив за невідомими далечами, за самотиною. Та довго шукав шляху, що його призначило йому провидіння.

У 1628 році поїхав він до гамірного Парижа, де сповняв обовязки приватного учителя. Та його манив екзотизм і недосліджені тайни Чорного Континенту. Помандрував туди на Рим, Мальту до Єгипту. Тут побув якийсь час у місті Александрії та зазнайомився з черцями коптійського обряду. Вони приняли Гайлінга до своїх пустель, укритих у Горішньому Єгипті, що тоді на мапах був зазначений білою плямою.

Гайлінг навчився арабської та коптійської мов та заприязнився з коптійським патріярхом етіопської церкви. Коли цей церковний достойник вертався до вільного серця Африки — Етіопії — йому в подорожі товаришив учений Німець. Та скоро затужив за самотиною. Та слава його розуму й добрих учинків передісталася через мури королівського осідку цісаря Фасіліда. Він забажав зазнайомитися з Гайлінґом і спровадив його до тодішньої столиці Ґоджам.

Відтоді зачинається велика карієра Гайлінга. Цісар дає йому свою дочку за жінку й іменує його президентом міністрів, бо вірив, що така незвичайно талановита людина зуміє правити його країною.

Серед королівської пишноти живе виставним життям королівський зять, загадочний д-р Петро Гайлінг з Любеки. Одначе й далі тужив за тишею пустелі та за учениками, що вміють мудро слухати. Якась дивна сила стягає його з висоти життя до рівня аскетизму. Одного дня переодягнений за ченця відійшов тихо, покидаючи всі почести. Вже давно вважали його святим, тож ніхто не спинював його на дорозі, що нею пустився до мети. Вибрався тяжкою дорогою пішки на гору, про яку мріяв на цісарському дворі. Помандрував довгим шляхом, яким і сьогодні йдуть паломники.

І тепер почався час, що святого Аббо (отця) вчинив національним святим Етіопії.

Як лише ступив на гору погас жахливий досі вулькан, бо — як вірить місцеве населення — святий прогнав із гори вогняного дірвола. І нині ще показують скелі-каменюки, що ними кидав святий у злого духа підчас його бою.

Колиж чудодійно став виздоровляти хорих, повірили, що для нього нема нічого неможливого. Казали, що може ходити коміть головою так зручно, як інші ногами тай так він зображений на чудотворному образі в цікавій святині кулистої форми, що побудована на вершку гори на місці давньої пустелі.

І туди, головнож у місяці березні, манджають барвистим хороводом маси босих паломників, стараються переступити глибокі щілини в ляві, а за це дістануть відпущення гріхів. Ідуть великими процесіями під проводом духовників і співають оригінальні етіопські пісні.

А опісля остаються на горі решту року лише пустельники, що хочуть піти слідами святого Аббо, що приніс мудрість із далекої Европи, а коли завдяки їй осягнув найвищі почести, доживав своє святе життя самітно на вигаслій горі.

В школі.

— Івасю, чи риба росте?

— Росте, прошу пані, бо мій вуйко зловив рибу і тепер, як комусь про це оповідає, яку то він рибу зловив, то що дня показує більшу.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

АКРОН, О.

Українці виграли першу нагороду в між-расовім контесті. Посвячення прапору Українського Жіночого Клюбу.

В нашім місті є організація "Better Akron Civic Club", до якої належать 8 ріжних національних груп. Кожного року влаштовує цей клюб так званий "All Nations Day" у великім Лейк парку. Минулого року дістали на ньому Українці першу нагороду. Цього року відбувся цей день 4. серпня при участи 8,000 людей. Не зважаючи на конкуренційні змагання наших національних противників із старокраєвої традиції, Українці таки перемогли і дістали першу нагороду в часі виконування програм. Цього року цею нагородою була велика чаша. Її дістала наша танцюристична група під проводом Василя Чаплика. Другу нагороду дістав український хлопець, 9-літній Михайло Бала, за найкращий костюм. А всіх нагород було лише три! Суддями були Американці з давних родів, що займають високі становища, між ними й посадник міста.

Наш Український Жіночий Клюб уладив свято посвячення свого прапору дня 11-го серпня в місцевій українсько-католицькій церкві. На посвячення прийшла велика наша громада, крім них пані Марія Розоміло з Клівленду, як головна містопредсідателька У. Н. С. і відділа Союза Українок з Клівленду під проводом пані М. Ділай. Прийшли також американські жінки, а головна директорка Y. W. C. A., Mrs. Crawford і стейтова репрезентантка (посолка до сойму) Mrs. Blancha Howe. У часі святочного обіду після посвячення промовляла також пані Howe. Обіцяла помогти нам в кожній потребі. При нагоді свята Український Жіночий Клюб вступив в члени Союза Українок і вислав 10. дол. на передплату „Жіночої Долі" до рідного краю.

А. Цепко.

СТАРІ БУДІВЛІ ГОВОРЯТЬ ПРО ІСТОРІЮ АМЕРИКИ.

Останніми роками відновлено старання, щоб зберігати старі забудування в Злучених Державах. Їх багато ще знаходиться по цілім краю в теперішнім часі. Вони становлять велику вартість для безпосереднього висліджування початків історії Америки.

Після звідомлення, яке зробив Лоренц В. Колман, директор Товариства Американських Музеїв, дім Фейрбенкса у місцевости Дедгем, стейті Масечусетс, це найстарша збережена будівля в Америці, збудована 1636 року. Ця деревляна будівля, обліплена глиною, представляє собою вигляд частини історичних документів.

У стейті Вірджінії, після Л. В. Колмена, нма ні одного древляного дому з 1600-них років, але заховались деякі муровані доми з половини того століття. Одначе найстарший це мабуть дім, званий „Торогуд", у місцевости Лингейвен, хоч палата Бейкона трохи скорше збудована. Старий Джеймставн має тільки звалища та руїни церков, оставших з 1680-тих років. Місцевість Виліямсбург, тепер так чудово відбудована, у більшій части розбудована наступного, себто 18-го століття.

Доми з шіснацятого століття були побудовані англійськими майстрами, котрі вживали середньовікових метод. Це були головно будівлі середніх віків, а старші були готицького стилю. На полудні вони були невеликі, але масивні з крепкими коминами, обривисто стрімкими дахами, вікна з віконницями та з графірованими шибами.

Отже останні століття збирач колекцій старих домів може слідити зріст Америки з переміни впливів, котрі зміняли вигляди своїх домів на ґеорґійський стиль; клясичний вплив наступав після революції; доми піскуватої роботи з 1880-тих років, аж до теперішньої доби.

ФЛІС.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

В заливі Ошен Гейт утонув в суботу, 14. вересня ц. р., Йосиф Клебан, скарбник товариства Запорозька Січ, 342 від. У. Н. Союза в Картерет, Н. Дж.

Покійний вибрався досвідком на ловлю раків. З ним були Андрій Лукач, Джан Фіген, Герольд Кристенсон і Макс Бучер. Малою лодкою вони виплили на воду, пів милі від берега. Лодка перевернулася і Клебан, не вміючи пливати, втонув, а чотири його товариші були вратувані прибережною сторожею. Прибережна сторожа почала шукати тіла і знайшла його шість годин після нещасливого випадку.

Покійний визначався незвичайно милою вдачею. Всі, що його знали, були його приятелями. Тому вістка про його смерть засмутила не лишень Українців, але взагалі всіх мешканців Картерету. В товаристві Запорозька Січ він був членом від початку його заснування і довгі роки був скарбником. В. П. П.

Тайний радник, професор славний дослідник історії свого фахового заняття був іще й управителем інституту гімназийних абсольвентів. Одного разу постановив оглянути кімнатку одного стипендиста, бо цей подав у поданю, що його кімнатку треба конче відновити, а мотивував це так, що кімнатка вже двацять пять літ не відновлювана. Професора-історика зацікавило, як то цей стипендист може так докладно твердити, що кімната не відновлювана двацять пять літ.

На це стипендіянт відсунув від стіни нічну шафку та показав, що там списані на стіні всі студенти, які мешкали вже в тій кімнаті, аж до двацять пять літ взад.

Професор подумав хвилинку тай каже:

— Таж то можна знову заслонити нічною шафкою.

ТАРЗАН І ПРОЛЕВ. (121)

Скоро пігнав ґорилячий король із перестрашеною Рондою підземним коридором. Несподівано вона опинилася надворі серед темної ночі й побачила зорі над головою. Її хапун гнав над беріг ріки. Та хоч не було признак погоні, ґорилячий король гнався дальше нервово.

Та Ронда зрозуміла причину цього. З ліса давсь чути глибокий рев льва. Ґорилячий король глибоко віддихав і приспішував кроки. Але знову давсь чути грізний голос звіра, що пронизував повітря серед глухої ночі. Тепер цей голос був зовсім близько.

Вкінці почало свитати. Ронда побачила хижака. Але й ґорилль побачив його теж і гнався, що лише міг, до купки дерев. Та лев почав бігти, щоб заскочити їм дорогу, заки вони прибудуть на безпечне місце. Було очевидним, що вони не втечуть.

Ґорилячий король пристанув, як великий котисько почав здоганяти свою добичу. Нагло, з розпучливим ревом, хапун підніс її своїми могутніми руками й кинув на льва. Опісля він відвернувся і кинувся на втікача, полишаючи Ронду позад себе. Вона мала заспокоїти голод льва.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".